Vijfde Jaargang, Nummer 5 Verschijnt elke veertien dagen 4 Maart 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698, Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Mercatorstraat 133, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr.124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 1,25 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0,05 per eksemplaar. Oplaag 3000 eksemplaren.

KAMERAADSCHAP

Velen onzer hebben de film met bovenstaande tietel gezien en zullen daardoor nog dieper overtuigd zijn dan zij reeds waren van de onmisbaarheid ener internationale taal. Op aangrijpende wijze toont ons de film de zinloosheid en schadelikheid van landsgrenzen en de hulpeloosheid door taalgrenzen. Maar de hulpeloosheid is niet de grootste misdaad van de veeltaligheid. Veel erger is de vijandschap die maar al te licht ontvlamt tussen mensen, die niet dezelfde taal spreken en die daardoor denken, dat zij niet bij elkaar horen als kameraden in de grote, wereldwijde worsteling tussen kapitaal en arbeid. Helaas, nog al te vaak blijken de verouderde begrippen van nationale trots en minachting tegenover hen, die aan de andere zijde van de „grens" wonen, een taai leven te hebben. Maar de film toont ons een staaltje van een macht, die enorm veel sterker is dan nationalistiese wanbegrippen, de macht van de kameraadschap, die geen grenzen kent of erkent. Spontaan klatert het applaus op, als de Duitse reddingsbrigade de Franse makkers te hulp snelt, wanneer bekend is geworden, dat deze laatsten in gevaar verkeren door een mijnramp. En als de Franse douane deze redders wil tegenhouden is de wrevel daartegen voelbaar, wat blijkt uit de luide tekenen van instemming, als de Duitse chauffeur zegt: „Weg met die onzin! Vol gas!" Voort snorren de ruwe vrachtwagens met de mannen, die hun leven veil hebben om dat van hun „vijanden van over de grens" te redden. Zij dalen af in de donkere schachten, waarin op redding gewacht wordt. Geleid door de klopsinjalen dringen zij voort en vinden mensen, *die zij niet kunnen verstaan*. Beseft u wat dat betekent? In nood te verkeren en in het spaarzame licht van de mijnlamp door gebaren te moeten aangeven wat het eerste nodig is, hetzij water, noodverband of wat dan ook!
Een andere ploeg redders stuit op een gesloten ijzeren hek. Schamper klinkt hun rake opmerking: „Achthonderd meter boven onze hoofden staat een paal, waarop: Grens, en daar hebben wij hier nog last van." De houwelen in de sterke vuisten slaan de hinderlike landsgrenzen kapot: hoe treffend komt dit beeld overeen met de bekende propagandaplaten van S.A.T. voor het Sennaciisme.
De redding is volbracht, de kameraadschap, die te groot is om grenzen te kennen, heeft zijn prachtig werk verricht. Er is weer gebouwd aan de werkelike eenheid op deze wereld.
Enkele leden van de Duitse brigade hebben verwondingen opgelopen. Na hun herstel worden zij op feestelike wijze uitgeleid door de Franse en ingehaald door de Duitse kameraden. Een Franse mijnwerker spreekt geestdriftig en besluit met te zeggen: „Kameraden, dat zijn wij allen. Wij hebben slechts twee vijanden, n.l. het mijngas en de oorlog".
Een Duitse makker antwoordt en konstateert, dat zijn landgenoten wel *niet verstaan* zullen hebben wat die Franse arbeider daar met zoveel overtuiging heeft gezegd. *Begrepen* hebben zij het ongetwijfeld wel, omdat het woord kameraad internationaal is. En dan gaan ze uiteen, overtuigd dat hun kameraadschap en solidariteit niet eindigt bij de willekeurig getrokken landsgrenzen. Gaarne zouden zij hun gevoelens hebben geuit, maar alweer: dat vervloekte talenverschil!
Al wordt het niet met zoveel woorden gezegd, klaar en duidelik demonstreert dat deze film: De werkers der wereld behoeven een taal, die over en boven alle landsgrenzen uitgaat.
Inderdaad, Esperanto is onmisbaar. En niet alleen voor de mijnwerkers of welke groep ook. Lazen we onlangs niet in de krant, dat de hollandse redders bij de ramp van de „Atlantique" schier van dorst omkwamen, omdat de voorbij varende schepelingen geen hollands verstonden, waardoor zij niet wisten waarom de arme kerels stonden te roepen. Ten einde raad riep er een: Aqua, aqua, dus bijna: akvo, akvo, en deze internationale klanken brachten uitkomst.
Maar is het niet zeer gevaarlik en feitelik mensonwaardig, dat zovelen de zeeën bevaren, die, ofschoon zij de ganse wereld omzwerven, toch slechts op een klein gedeelte daarvan zich verstaanbaar kunnen maken?
Hoe zouden juist zij, die in zovele havens komen, daar getuigenis kunnen afleggen van hun gevoelens van solidariteit en kameraadschap, als hun talenkennis hun daartoe maar in staat stelde. Moeten zij dan vreemde landstalen gaan leren? Zo ja, hoeveel en welke? Onmogelik! Erkennen wij, dat het Esperanto deze moeilikheid heeft opgelost en betrachten wij met en door deze taal, zowel binnen als buiten de grenzen de kameraadschap.

P. K.

MEDEDELINGEN VAN HET KONGRESKOMITEE. (No. 1.)

Sekr. Graaf Florisstraat 13 III, A'dam (O.).

Oproep tot huisvesting.
De hulp van onze amsterdamse kameraden roepen wij in, tot huisvesting van afgevaardigden en kongresbezoekers uit het land, die in grote getale naar Amsterdam komen voor het Federatie-kongres. Laten zij, die slaapgelegenheid hebben, hun naam en adres aan het sekretariaat sturen (zie boven), daarbij vermeldend voor man en (of) vrouw, alsook of er eventueel gehele of gedeeltelike vergoeding vereist wordt. Zij die meer personen kunnen huisvesten bericht dit ook.
Wacht niet te lang!

AAN ALLE AFDELINGEN DER FED.
Alle afdelingsbesturen (buiten Amsterdam) worden verzocht ten spoedigste aan de sekretaris van distrikt Amsterdam (zie boven) bekend te willen maken, wie en hoeveel kameraden uit hun afdelingen het kongres zullen bezoeken. Vermeld in het schrijven naam, adres, geslacht, alsmede of kosteloze, gedeeltelik vergoed, of geheel vergoed logies verlangd worden. (Zie voorts pag. 39).

FINANCAJ

Kasraporto de 1 Jan. '32 ĝis 31 Dec. '32.

Enspezoj.

	Saldo 1 Jan. 1932	f 41.74
1	Kotizo sekcioj	- 3144.78
2	„ ĝen. membroj	- 100.70
3	„ simp. organizoj	- 150.—
4	„ „ membroj	- 104.14
5	Abonoj „Lab. Esp."	- 404.62
6	Anoncoj „Lab. Esp."	- 123.—
7	Venditaj numeroj „Lab. Esp."	- 117.84
8	„ flugfolioj	- 13.25
9	Donacoj	- 76.—
10	Profito Libro Servo	- 470.—
11	„ Brikoj rentumo 1931 ..	- 2.34
12	„ Radio Kurso 1931-1932	- 124.64
13	Ricevita por la Skriba Kurso	- 1202.20
14	Rericevita garantio-sumo por la salonluo en Apeldoorn	- 25.—
15	Rericevita vojaĝmono kongreso en Apeldoorn	- 91.37
		f 6191.62

Elspezoj.

16	Preskostoj „Lab. Esp."		f 3049.80
17	Sendkostoj „Lab. Esp.":		
	afranko	f 535.50	
	ekspedkostoj	- 115.—	
	banderoloj	- 106.—	
	cirkuleroj	- 26.25	
			- 782.75
18	Kliŝoj „Lab. Esp."		- 11.50
19	Afranko por korespond., prop.		- 279.79
20	Preskostoj prop. flugfolioj kurso Nijmegen		- 25.—
21	Preskostoj prop. flugf. 4 lingvaj		- 21.50
22	Vojaĝkostoj kongreso Apeldoorn kaj por aliaj aferoj ..		- 153.37
23	Salonluo kongreso Apeldoorn		- 50.—
24	Garantio-sumo salonluo Apeld.		- 25.—
25	Subvencio Nosobe		- 15.—
26	„ Radio-servo		- 5.95
27	„ Gazetar-servo		- 30.—
28	„ SAT-peranto	f 25.—	
	presk. cirk.	- 2.—	
			- 27.—
29	Diversaj donacetoj		- 15.80
30	Pagita por Adm. kaj Sekr. kostoj		- 551.95
31	„ „ la Skriba-kurso		- 575.04
32	Repago al abonoj „Lab. Esp."		- 6.—
33	Tramkostoj estrarkunvenoj ktp		- 30.05
34	Kontoraj bezonaĵoj		- 144.69
35	Propagando-kostoj en Alblasserdam kaj Purmerend		- 20.40
36	Kostoj biblioteko kaj. eksp.mat.		- 24.71
37	Div. kostoj		- 14.30
	Saldo 31 Dec. 1932		- 332.02
			f 6191.62

RIMARKOJ ĈE.

1). Ŝuldas sekcioj kaj membroj f 125.—.
9). Donacis kelkaj sekcioj al ni.
13). Ni ankoraŭ devas pagi por preskostoj de lecionoj ktp f 400.

Propraj Eldonajoj.

	Eldonkvanto	Ankoraŭ en proviso	Venditaj
Kurso Faulhaber ..		abonoj	350
Stampilo „Leert Esp"	500	200	300
Fenestrobiletoj	1500	100	1400
„Arb. Esperantisme"	3000	Ĉe la sekcioj 1050 Ĉe L. S. 870	1060
„Esp. op de scholen"	2450	—	2450
Nia Lerno-Libro ..	3000	—	3000
Vertaalde oef.	350	—	350
Flugfolioj	60000	—	60000
L. E. Maja numero..	5000	(ekstra kv.)	2000

Cetere estas en provizo granda kvanto da libroj ĉiuspecaj. La provizo estas taksata laŭ la aĉetprezoj. „La konsilanto" ne troviĝas en la tabelo ĉar ni eldonis ĝin en ĉi tiu jaro. De „Het Arb. Esp." tiom malmulte estas vendita, ke eĉ la preskostoj ne jam estas kovritaj. Oni do zorgu, ke ĝi plej baldaŭ estu forvendita.

RICEVITAJ MONPOŜTAĴOJ 1932.

ADMINISTRACIO.

Kasmono kaj poŝtmandatoj	634
Ĝirobiletoj	985
	1619

LIBRO SERVO.

	1a duonjaro	2a duonjaro	
Kasmono kaj p.m.	275	383	
Ĝirobiletoj	375	454	
	650	837	
		650	
			1487
		Sume	3106
Korespondaĵoj kaj presaĵoj		ĉ	3500

RAPORTOJ

Budĝeto 1933.

Enspezoj.

1	Kotizo sekcioj[1])	f 4000.—
2	„ ĝen. membroj	- 100.—
3	„ simp. „	- 100.—
4	„ „ organizoj	- 150.—
5	Abonoj „L. E."	- 300.—
6	Anoncoj „L. E."	- 100.—
7	Vendotaj numeroj „L. E."	- 150.—
8	Profito Libroservo[2])	- 1180.—
		f 6080.—

RIMARKOJ.

[1]). Ni taksas mezan nombron de 2000.

2). Estas sumo kiun ni prenos el la ev. profito de la L. S.

[3]). Se la propono estas akceptata pri livero de Sennaciulo, la kostoj restos la samaj.

[4]). Por helpantino adm. kaj L. S. kaj repago de pli alta luprezo sekr.

[5]). Ni per f 25 plialtigas.

[6]). Por event. subvencio.

[7]). Por la 2 duonjaraj kunvenoj, vojaĝo, salono kaj vojaĝkostoj.

Elspezoj.

9	Preskostoj „L. E."[3])	f 3600.—
10	Sendkostoj „L. E." afranko[3])	- 600.—
11	„ „ ekspedk. [3])	- 130.—
12	Banderoloj, adresplatetoj[3])	- 150.—
13	Afranko korespandado	- 150.—
14	Propagando	- 100.—
15	Tramkostoj estrarkunvenoj	- 30.—
16	Radio-Servo	- 5.—
17	Nosobe (subvencio)	- 15.—
18	Kongreso	- 100.—
19	Adm. kaj sekr.-kostoj[4])	- 600.—
20	Kontoraj bezonaĵoj	- 150.—
21	Biblioteko	- 20.—
22	Subvencio SAT-peranto[5])	- 50.—
23	Prov. distriktoj[6])	- 100.—
24	Fed. konsilantaro[7])	- 200.—
25	Gazetarservo	- 30.—
26	Interkontaktilo kaj aliaj cirkuleroj	- 50.—
		f 6080.—

Jarraporto Libro Servo 1932.

Bilanco 31 Dec. 1932.

1 Kaso	f 211.79	5 Kreditoroj			f 267.06
2 Giro	- 102.09	6 Kapitalo:			
3 Debitoroj[1])	- 1223.23	31-12-1931		f 574.71	
4 Libroj	- 1030.—	Profitsaldo		- 1725.34	
					- 2300.05
	f 2567.11				f 2567.11

RIMARKO.

[1]). Estis multe da sekcioj kaj membroj kiuj ne regule pagas. Tial tro multe da mono estas ĉe la aĉetintoj anstataŭ en nia kaso. Se ni posedus la monon, tiam ni povus fari pli multe por la propagando. Dum ni eĉ plimalaltigis la ŝuldon al kreditoroj per **mil** guldenoj!

Profitoj kaj Perdoj.

Ĝeneralaj elspezoj		f 268.54	Profito Librovendado	f 2513.88
Libroŝranko (resto)		- 50.—		
Por la Federacio-kaso	f 470.—			
Profitsaldo	f 1725.34			
Preciza Profito		- 2195.34		
		f 2513.88		f 2513.88

Libroj.

1 Jan. 1932 komencprovizo	f 650.—	Vendado	f 7905.52
Aĉetado	- 5771.64	31 Dec. 1932 Finprovizo	- 1030.—
31 Dec. 1932 Profito	- 2513.88		
	f 8935.52		f 8935.52

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

VIR- EN -IN.

Het vrouwelik geslacht van mens en dier vormt men met het achtervoegsel *in*.

Het mannelik geslacht (alleen van dieren, daar voor de mensen al zulke woorden bestaan) vormt men door toevoeging van *vir-*, doch niet als achter-, maar als voorvoegsel.

Er bestaat een regel, die zegt, dat in samengestelde woorden het belangrijkste samenstellende deel op het eind staat, en elk voorgaande deel het daarop volgende nader verklaart. Welnu, hieruit volgt, dat bv. *bovviro* geen stier is, maar een man; en op de twede plaats kan men vragen: Wat voor 'n man? Koeman; dus iemand, die zich met koeien bezighoudt.

Evenzo *kokviro*. Dit zijn dus fouten in leer- en woordenboeken. We bedoelen met *stier* en *haan* een mannelik rund, resp. hoen, dus: *virbovo* en *virkoko*.

Een andere fout in boekjes is, dat men hier en daar *bovo* en *koko* zonder meer *stier* en *haan* noemt. Aanleiding hiertoe gaf misschien het voorbeeld van Zamenhof zelf, als: *Sur la korto staras koko kun tri kokinoj*. Evenals men ook wel *centjaro* verkeerdelik voor *jarcento* gebruikt.

Met het achtervoegsel *in* maakt men van:

1e. mannelike woorden vrouwelike:
viro = virino, patro = patrino, knabo = knabino;

2e. van woorden, die beide geslachten kunnen bevatten, maar die men gewoon is als mannelik op te vatten, vrouwelike:
amiko = amikino, helpanto = helpantino, mensogulo = mensogulino;

3e. van dierennamen, waarbij men aan geen geslacht denkt, vrouwelike:
hundo = hundino, bovo = bovino, koko = kokino.

Van de vormen onder 1 genoemd, kan men zeggen, dat bv. *virino* geen vrouwelike *viro* is.

Van die onder 2 en 3 genoemd, kan men wel zeggen, dat b.v. *amikino* is een vrouwelike *amiko* of *bovino* een vrouwelijke *bovo*.

En voor die onder 3 genoemde vormen hebben we voor het mannelik geslacht altijd het voorvoegsel *vir-* nodig.

Alles bijeen genomen zou men het dus als volgt voor kunnen stellen:

Geslacht niet genoemd	Mannelik	Vrouwelik
	viro	*virino*
	patro	*patrino*
	knabo	*knabino*
	frato	*fratino*
	onklo	*onklino*
(amiko)	*amiko*	*amikino*
(parolanto)	*parolanto*	*parolantino*
(laboristo)	*laboristo*	*laboristino*
(mensogulo)	*mensogulo*	*mensogulino*
(kristano)	*kristano*	*kristanino*
simio	*virsimio*	*simiino*
hundo	*virhundo*	*hundino*
bovo	*virbovo*	*bovino*
koko	*virkoko*	*kokino*
rano	*virrano*	*ranino*

EEN VOORWERPS-N IN EEN SAMENGESTELD WOORD.

Er zijn woorden, die een voorwerps-n *in* zich kunnen bevatten; d. w. z., woorden, oorspronkelik ontstaan uit een werking met een lijdend voorwerp, die a. h. w. zijn samengegroeid en zo een bijvoeglik begrip geworden zijn. De werking in zo'n woord, die oorspronkelik in een deelwoord werd uitgedrukt, is nu vervat in een bijvoeglik naamwoord; d. w. z. het deelwoord is tot eenvoudig bijvoeglik naamwoord verworden. B.v.: *donanta* is geworden *dona, havanta hava, povanta pova* enz.

De woorden, die ik bedoel zijn:
*si**n**garda, si**n**dona, si**n**dediĉa, si**n**oferema, si**n**sekve, si**n**regema* enz., en de afleidingen hiervan als: *si**n**regado, si**n**instruado.*

Men kent ook wel het werkje van Schendeler: „Si**n**provilo."

De **n** in deze woorden dient ter meerdere duidelikheid en wordt nooit weggelaten. Toch is die **n** niet absoluut noodzakelik. Immers, wanneer het voorwerp in zo'n woord niet *sin* is, maar een zelfst. naamw., dan gebruikt men wel eens die tussen-n, doch meestal laat men hem weg. Een paar voorbeelden:

*Manko**n**hava* of *mankhava* (van *man**kon** havanta*) *ĉio*(**n**) *pova* (van *ĉio**n** povanta*),
ĉio(**n**) *scia, leĝ*(**on**) *dona, frukto*(**n**) *dona, temp*(**on**) *indika, direkto*(**n**) *montra, tempo*(**n**) *raba, ĝen*(**on**)*evita.*

In de laatst genoemde woorden zou ik die **n** liever niet gebruiken. Alleen, wanneer men onduidelikheid vreest, kan de **n** hier van dienst zijn. Zo schreef ik indertijd *ĝenonevita* i. pl. v. *ĝenevita*, omdat m. i. in *ĝenonevita* meer de betekenis „kio povas eviti ĝenon" tot z'n recht komt. *Ĝenevita* zou men misschien niet onmiddellik begrijpen.

O of IĜO.

Bij een aantal zelfstandige naamwoorden, van werkwoorden afgeleid, twijfelt men dikwels aan de uitgang *o* of *iĝo*. Men voelt, dat er iets aan hapert, ofschoon niet wetend waarom.

Eén voorbeeld zullen we behandelen, en daarna een aantal zulke zelfstandige werkwoorden noemen in een paar zinnetjes:

Ŝanĝo = ŝanĝiĝo.

Ŝanĝi is overgankelik, kan dus op een voorwerp betrekking hebben. Maar het kan ook onovergankelik gemaakt worden door *iĝi*; dan wordt het vroegere voorwerp zelf onderwerp; doch dan stellen we ons de handeling zó voor, alsof die meer uit zichzelf plaats heeft, alzo:

Als een vergadering op een dag bepaald is, en het bestuur wijzigt die datum, kan men zeggen:

La estraro ŝanĝis la daton.

De handeling van het bestuur (van het onderwerp, die een handeling op het voorwerp verricht dus) is *ŝanĝo* (verandering of het veranderen). Zelfs, al spreken we nu van de verandering van die datum, dan blijft dit toch *ŝanĝo*, omdat we daarbij denken aan *degene, die de verandering gepleegd heeft.*

In de lijdende vorm zegt men nu:

La dato estas ŝanĝita.

Maar nu:

De data van enkele feestdagen veranderen ieder jaar.

Nu denken we niet aan iemand, die die data telkens verandert, maar spreken, alsof die data zich telkenjare *zelf* wijzigt, alhoewel door omstandigheden of oorzaak.

Men zegt dan:

Ĉiujare la datoj de kelkaj festotagoj ŝanĝiĝas.

En men spreekt van: *La ŝanĝiĝo de tiuj festotagoj.*

Men zal nu de uitgangen in de volgende zinnen wel begrijpen:

Kiam mi aŭdis tiun komunikon, mia surpriziĝo, eĉ konsterniĝo estis granda (mi surpriziĝis, konsterniĝis).

Ni ĉiuj montras interesiĝon (belangstelling) pri la progresoj de Esperanto, kvankam ĝenerale monajn interesojn (belangen) ĝi ne havigas al ni.

La konvinko de la propagandisto devas esti forta. Pri mia konvinkiĝo (overtuigd worden) al Esperanto mi povus rakonti multe.

Dum tiu kunveno regis granda konfuziĝo (oni konfuziĝis). La Eternulo sendos sur vin malbonon, konfuzon kaj malsukceson.

Renverso de inkujo (men gooit hem om). Renversiĝo de boato (hij kantelt om).

Kapklino (oni klinas la kapon). Kliniĝo de arbo (la arbo kliniĝas).

La fino (of finiĝo) de kunveno (want: oni finas ĝin of: ĝi finiĝas).

Per unu brakmovo li faris interrompon de l'diskutoj. Oni rimarkis la moviĝon de l'folioj.

La rompiĝon de la trabo kaŭzis troŝarĝo.

Mi aŭdis pri lia konvertiĝo al tiu doktrino. El misiolandoj oni raportas pri multaj konvertoj (oni konvertis).

Turniĝo de rado (la rado turniĝas).

Fleksiĝo de branĉo (la branĉo fleksiĝas).

ONZE GROEPAVONDEN

Volonte mi respondos tiun demandon, kaj rakontos kiel sekcio A'dam Va „La Grupo Zamenhofa" nuntempe aranĝas la konversacion.
La konversacio komenciĝas je la 8a. Tiam la membroj havas la okazon kapabligi sin en la parolarto, sub ies gvidado. De la 9a ĝis proksimume la 10a horo la membroj estas liberaj. Ili interparolas kaj kantas ktp.
Poste iu el la gekdoj prelegas aŭ parolas. Pri tiuj prelegoj mi povas aldoni, ke ili okazas laŭ ciklo. Laŭ la opinio de diversaj gekdoj, la plimulto ankoraŭ ne sufiĉe bone scias la historion de Esperanto. Tial ni fiksis programon, kiu enhavas temojn, kiuj rilatas ĉefe la Esperanto-movadon ĝeneralan. Ni citos kelkajn el ili: „Historio kaj evoluo de la lingvo kaj la ideo pri lingvo internacia."
„Zamenhof, lia verko kaj vivo." „La komenca movado". „La delegacio". Ido. „Esperanto dum la milito". „La kontrakto de Helsinki" ktp. Por ĉiu temo ni elektas sufiĉe frue unu el la gekdoj. Ŝi aŭ li, kiu akceptis la taskon, jam antaŭe preparas sin, kaj sekve estas devigata bone studi kaj legi, ĉar kompreneble, ĉiu sentos sin iom malfeliĉa, kiam li (ŝi) malsukcesos. Tamen ne nur pri la movado ĝenerala temas la paroladoj, ankaŭ pri Esperanto-literaturo, pri SAT kaj SAT-libroj.
Por la prelegoj ni invitis, ekster nia grupo, kelkajn aliajn gekdojn, kiuj bonvole jam akceptis parolvicon. Ekzemple ni havis la plezuron aŭskulti temon: „Enkonduko pri la Esperanto-literaturo". De tempo al tempo ni aranĝas „Fantazian teatraĵon" por kiu ni petas la helpon de ĉiuj anoj.
Tiuj vesperoj povas esti amuzaj, ĉar neniu antaŭe preparas sin. Ekzemple: Imagu al vi, tribunalon. Estas juĝisto, advokatoj, policanoj ktp., mallonge dirite, la tuta juĝantaro estas kompleta. Antaŭ la tribunalo aperas du najbarinoj. Ili ege disputis antaŭ kelke da tempo, eĉ batis unu la alian kaj nun, la najbarino de la 1a etaĝo akuzis tiun de la 2a. La ludantoj ne lernis ion parkere, do iliaj fantazioj devas labori. Kaj atentu gekdoj, vi ne povos prezenti al vi, kiom da fantazio havas preskaŭ ĉiu homo.
Ni jam du foje spertis tion okaze de tia fantazia teatraĵo.
Restis ankoraŭ kelkaj vesperoj por laŭ plaĉaj paroladoj. Interalie pri „Mondvojaĝo."
Tiel ni jam fiksis la programon ĝis la 30a de Majo 1933a. Ĉiu ano posedas liston de parolvicoj, por ke ili bone sciu, kio okazos. Ni esperas tiamaniere ligi la anojn. Ĉu ĝi estas bona? Ni ankoraŭ atendu. Ĝis nun, ni povas esti kontentaj.

H. Bishoff.

PRI LA DEVENO DE LA VERDA STANDARDO.

Iom antaŭ la unua universala kongreso de Boulogne-sur-Mer, la pioniro de la unuaj tagoj, Michaux, decidis, ĵetinte la ideon de la unua kongreso, kunigi el ĉiuj partoj de la mondo la unuajn propagandistojn de Esperanto por vidi fine, ĉu oni povas sin kompreni alimaniere ol per nura korespondado. Jam, en 1904, en Calais kaj Dover estis organizata kvazaŭ Antaŭkongreso, en kiu kelkaj ardaj apostoloj de la internacia lingvo estis skizintaj la gravan provan kuniĝon por la venonta jaro. Oni estis en tiuj heroaj tempoj, kiam Esperanto estis ankoraŭ fuŝmokita memore de „volapük", kiu estis elvokinta la senbridajn mokojn de ĉiuj humoristoj, multe pli inklinaj vidi la ridigan flankon ol la ideon, kiun ĝi portis en si de ĝenerala interkompreniĝo.
Michaux kaj lia grupo estis laboreme preparintaj la unuan grandan kunvenon esperantistan, antaŭvidinte loĝadon, festojn, festenon, akcepton ktp.
En la grupo ni rimarkis s-rojn Duchochois kaj Sergeant, kaj per tio ni nomis la tri aŭtorojn de nia standardo. Michaux kaj Sergeant, estis pledintaj unu kontraŭ la alian (ambaŭ estis kaj estas ankoraŭ advokatoj en Boulogne); interŝanĝintaj dum la aŭdienco kelkajn oratorajn sagojn en najbara urbeto Samer, ili parolis pri la baldaŭa okazaĵo. la unua tutmonda kongreso, al kiu jam alfluis aliĝoj el ĉiuj partoj de la mondo. Sur la bordo de la rivero Liane, tuj post la eliro el la stacidomo, ili renkontis Duchochois, tiam vicprezidanto de la grupo, kiu ilin akompanis en la urbo. Oni ĝojis pri la antaŭvido, tiam certa, de la sukceso de la kongreso; la aventuro devis tute prosperi; la sukceso sin anoncis certigita.
La esperantistoj havis sian insignon: la verdan stelon, akceptitan de Zamenhof en 1891; oni jam parolis pri himno: sed ili ne havis standardon; niaj tri amikoj opiniis, ke tio estas manko korektota. Tuj dirite, tuj farite; oni vizitas komerciston, s-ron Gras, 14 strato Faidherbe (li loĝas ankoraŭ tie kaj verŝajne ne imagas, ke lia magazeno rajtas havi iam famon), Duchochois petas pecon da kreto, kaj sur la vendotablon, desegnas kvarangulon; poste oni sin demandas, kio estas farota. Duchochois sonĝas pri verda standardo kun trikolora strio; Sergeant rimarkigas, ke estus pli bone ne naciigi la standardon kaj Michaux insistas por ke ĝi havu stelon. Oni pensas tiam pri angla standardo de la komercaj ŝipoj, kaj oni decidas akcepti tian formon: ĝi estas ruĝa ŝtofo kun kruco de Sankta Andreo kaj Sankta Georgio en la maldekstra angulo; oni do prenos verdan ŝtofon kun stelo en la maldekstra angulo; sur la vendotablo la desegno formiĝas. Ĉi tie la juristoj reaperas; Sergeant pledis kelkajn monatojn antaŭe dum proceso de unuagrada polico kontraŭ Bulonjanon, kiu estis flirtiginta papan standardon; li memorigas, ke perfekta dekreto malpermesas en la departemento ĉiun standardon, kiu ne portas distingitan signon de societo, krom se ĝi estas akceptata nacia standardo; konkludo: necesas skribi E meze de la stelo.
Detaleto kiun konas malmultaj samideanoj, kaj dank' al kiu la esperantista standardo desegnita de la tri kamaradoj kaj tuj mendita ĉe la firmo Gras por la kongreso estas verda standardo, longa je unu metro kaj duono, larĝa je unu metro, kaj kiu havas en sia supra maldekstra angulo kvadraton de kvindek centimetroj, kun larĝa verda stelo, meze de kiu estas E, komenca litero de la vorto Esperanto.

Finota.

Nu zeggen we er niets meer van.

WIE KENT NU NOG NIET

?

Voor f 0.85
of gekart. f 1.05

Dan wordt het toch tijd, dat ge het bestelt!

De vorige keer hebben we voorgerekend, dat we eigenlik al van de hele oplaag af konden zijn. En nu hebben we nog 2000 stuks!
Natuurlik is een verkoop van 1000 eks. heel aardig. Maar daarmee mogen wij niet tevreden zijn.

Allemaal moeten we deze uitgave bezitten.

Wij hebben u daartoe in staat gesteld, door de prijs zeer laag te stellen.
De naam Degenkamp, waarborgt dat de inhoud degelik is.
De Libro Servo waarborgt de goeie uitvoering.

Gij dient ons te waarborgen voor de mogelikheid de prijzen van alle uitgaven der Federatie laag te houden, door geregelde afname, waar uw geest van profiteert en ook de afdelingskas.

Libro Servo F.L.E.
Valentijnkade 2, A'dam (O.).
Postgiro 111278.

NIEUWE UITGAVEN.

LEA-vortaro.
Een woordenboekje, Esperanto-duits, uitgegeven door de Arbeider-Esperanto-Bond in het gebied van de duitse taal, Berlijn, 1933. 143 pag., prijs 1 M.
Het bevat in 't biezonder uitdrukkingen op het gebied van sosiaalpolitiek, ekonomie, techniek en arbeidersbeweging.

Esperanto-lehrbuch.
Esperanto-lernolibro laŭ gramatika instrumetodo. Eldono de Laborista Esperanto-Asocio por la germanlingvaj regionoj, Berlin, 1932, 96 pĝ., prezo: M. 1.
La lernolibro pritraktas en 23 lecionoj la fundamenton de Esperanto kaj postulas certe lertan kursgvidanton pro koncizaj gramatikaj formuloj kaj malgranda kvanto da ekzemploj. Tiuj ĉi kaj kelkaj bildoj, kiujn la libro prezentas, respeguligas la vivon de la laborista klaso laŭ la komunista tendenco. Cetere la lernolibro estas zorge aranĝita kaj ĝi povas servi al la komencanto post la kurso kiel utila manlibreto.

Voor Wol, Sajet, Kousen en Sokken naar
W. BAATEN
Oude Gracht 276, bij de Weesbrug, Utrecht
Aanbreien van voeten en maatwerk in eigen machinale brei-inrichting.

Esperanto-Eksamens

van het Eksamen-Komitee der Federatie van Arb.-Esperantisten.

DIPLOMA'S.
Er zijn ingesteld twee eksamens, n.l. voor:
1e. Diploma A (lingvo-kapablo), waarvoor geëist wordt, dat de kandidaat Esperanto voldoende kent om het mondeling en schriftelik te gebruiken;
2e. Diploma B (instru-kapablo), waarvoor geëist wordt, dat de kandidaat Esperanto grondig kent en bekwaamheid bezit om het te onderwijzen.

TIJD EN PLAATS.
De eksamens vinden plaats op de twede Zaterdag en de daarop volgende Zondag in Mei te Amsterdam. Verder op verzoek ook in andere plaatsen en op andere tijden, indien er voldoende deelnemers zijn om de kosten te dekken.

KOSTEN.
De kosten van deelname zijn: 1. voor kandidaten, die lid zijn van onze Federatie of van een der andere organisaties LEEN, NK, NCEV of NOSOBE voor eksamen A f 2.50 en voor eksamen B f 4.—. 2. Voor kandidaten, die niet zijn aangesloten bij een van genoemde organisaties, het dubbele. Zij, die de eerste keer niet slagen, kunnen kosteloos deelnemen aan een volgend eksamen.

EISEN. (Voor diploma A).
De A-kandidaat moet tonen: 1. dat hij de voornaamste regels der grammatika machtig is en weet toe te passen; 2. eenvoudige tekst uit en in Esperanto kunnen vertalen; 3. een eenvoudig gesprek in Esperanto kunnen voeren; 4. voldoende woordenkennis hebben; 5. een en ander van de Esperanto-beweging weten.

(Voor diploma B).
De B-kandidaat moet: 1. de grammatika van Esperanto geheel meester zijn en voldoende woordenkennis hebben, zodat hij ook minder eenvoudige tekst in en uit Esperanto kan vertalen; 2. op de hoogte zijn van de literatuur, geschiedenis en de stand van de Esperanto-beweging; 3. de Esperanto-grammatika kunnen verklaren en dus inzicht hebben in de struktuur van een taal; 4. gemakkelik en korrekt Esperanto spreken; 5. de taalregels van het Nederlands weten toe te passen.

OPGAVEN.

EKSAMEN A. Schriftelik.
De kandidaat moet: 1. een stuk eenvoudig proza uit de Fundamenta Krestomatio in het Nederlands overzetten 2. een aantal zinnen uit het Nederlands in Esperanto vertalen, waaruit moet blijken, dat hij de voornaamste taalregels weet toe te passen; 3. een kort diktaat in Esperanto opnemen.

Mondeling:
Hiervoor moet de kandidaat: 1. een kort stukje eenvoudige Esperanto-tekst voorlezen en vertalen; 2. enige vragen betreffende de grammatika van het gelezene beantwoorden; 3. een gesprek voeren over een eenvoudig onderwerp; 4. enige vragen betreffende de Esperanto-beweging beantwoorden.

EKSAMEN B. Schriftelik.
De kandidaat moet: 1. een fragment uit een origineel of vertaald Esperanto-werk in het Nederlands overzetten; 2. een stuk tekst, bij voorkeur een kranten- of tijdschriftartiekel uit het Nederlands in Esperanto vertalen; 3. een opstel maken in Esperanto, waarbij hij de keus heeft uit een vijftal onderwerpen; 4. een diktaat in Esperanto opnemen.

Mondeling:
Hiervoor moet de kandidaat 1. in het kort de inhoud weergeven van enige van het door hem bestudeerde 6-tal Esperanto-werken; 2. een en ander vertellen over de literatuur en geschiedenis van Esperanto en de stand der beweging (ook over de arbeiders Esperanto-beweging); 3. blijk geven, dat hij de Esperanto-spraakkunst geheel meester is en duidelik weet te verklaren.

BEOORDELING VAN HET EKSAMEN-WERK.
Zowel de mondelinge, als de schriftelike prestaties der kandidaten worden — voor beide eksamens — beoordeeld door twee eksaminatoren. Indien het aantal punten, door ieder van hen toegekend, niet overeenstemt, wordt het gemiddelde genomen.
Afwijzing van een kandidaat heeft plaats, indien uit zijn schriftelike werk blijkt, dat zijn kennis der spraakkunst onvoldoende is, of (en) dat zijn woordenkennis te wensen overlaat. Dit geldt voor beide eksamens; natuurlik worden voor B de eisen veel hoger gesteld.
Indien omtrent het resultaat van het schriftelik eksamen twijfel bestaat, kan een gunstig mondeling eksamen dit zo beïnvloeden, dat de kandidaat slaagt. Een onvoldoend mondeling eksamen heeft in zo'n geval het tegenovergestelde gevolg.
In geval van onzekerheid omtrent de uitslag van een eksamen, beslist het gehele komitee bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen is de kandidaat afgewezen.
In gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur.

AANMELDING.
Aanmelding voor de eksamens geschiedt schriftelik bij de sekretaris-penningmeester onder toezending van het eksamengeld, binnen de daartoe vastgestelde termijn.

AANWIJZINGEN VOOR KANDIDATEN.
Het is gewenst, dat de *A-kandidaat* minstens één Esperanto-werk heeft gelezen. Hiervoor wordt verplichtend gesteld de Fundamenta Krestomatio van Zamenhof[1]), met uitzondering van de daarin voorkomende artiekelen van wetenschappelik techniese aard en de gedichten.
Wat woordenkennis betreft moet de kandidaat alle in de Esperanto-sleutel of de in Nia Lernolibro voorkomende woorden kennen, met uitzondering van de zelden voorkomende.
Voor grammatika wordt aanbevalen het werkje La Konsilanto.
Van de Esp. beweging behoeft de kandidaat alleen enige belangrijke feiten te kennen. Hij moet weten wie de auteur is van Esperanto, wat voor organisaties UEA en SAT zijn, wat het LK is, wat LEA-oj zijn, welke de voornaamste Esperanto-bladen zijn enz. Hiervoor is het werkje *Gvidilo tra la Esp.-movado*[2]) zeer geschikt.
Alvorens men tot deelname besluit, werke men eerst een aantal eksamen-opgaven door. Hiervoor worden aanbevolen — zo lang de Fed. nog niet over eigen opgaven beschikt — Esp. eksamenopgaven, verz. door J. C. Isbrücker; Twintig mondelinge Esp. eksamens voor diploma A, door Heilker, en Sinprovilo, door Schendeler.
De B-kandidaat moet van de taal aanmerkelik meer weten, dan men in een gewoon leerboek vinden kan. Deze meerdere kennis kan hij opdoen uit Lingvaj Respondoj van Zamenhof, Gramatiko kaj vortfarado van Fruictier-Grenkamp, het Plena Vortaro en uit de Taalkursus en La Konsilanto van de Federatie. Hierbij zij opgemerkt, dat de studie van het Plena Vortaro niet zo zeer wordt aanbevolen om de woordenkennis te vermeerderen maar vooral om het juiste gebruik van de verschillende woorden te leren. Door zijn talloze voorbeelden is het daarvoor uitnemend geschikt.
Om goed te vertalen is alleen woordenkennis niet voldoende. Hierbij komt ook stijl en zinsbouw te pas. Veel oefenen, bij voorkeur onder leiding van een meergevorderde, is dus gewenst.
Onder het zestal werken, dat de B-kandidaat moet doorwerken moeten er minstens 2 van Zamenhof zijn. Voor de overige kan hij een keus doen uit onderstaande: Prus, Faraono; Luijken, Pro Istar; Baghy, Viktimoj; Voltaire, Kandid; Lanti, Vortoj; Lanti, Naciismo; Forge, Saltego trans Jarmiloj; Privat, Vivo de Zamenhof.
Werken of vertalingen van Nederlanders komen niet in aanmerking[3]). Kennis omtrent de Esperanto-beweging kan men opdoen uit de reeds genoemde Gvidilo.
Ook de B-kandidaat verzuime niet zich zelf te kontroleren, door de Eksamenopgaven van J. C. Isbrücker en Twintig Mondelinge Esperanto-Eksamens voor diploma B, van Heilker door te werken.

1) Als overgangsmaatregel wordt voor het a.s. eksamen toegestaan, dat de A-kandidaat inplaats van Fundamenta Krestomatio, Robinsono Kruso heeft bestudeerd.
2). Dit werkje verschijnt half Maart.
3). Als overgangsmaatregel wordt voor het a.s. eksamen toegestaan, dat onder de voor B bestudeerde, enige van Nederlanders zijn (Noot van de Redakteur: Alle genoemde en andere werkjes kan steeds de Libro-Servo der Federatie leveren).

NIA FEDERACIO KAJ SAT.

Sennacieca Revuo.
Bedaŭrinde mi devas sciigi al vi, ke la dumonata revuo „La Nova Epoko" ĉesis aperi.
Tamen — tion la „opoziciuloj", kiuj ĝojas pri ajna malsukceso de SAT, bone notu! — anstataŭ „LNE" aperos „Sennacieca Revuo" monata 16 paĝa revuo, kiu transprenos grandparte la materialon, kia ĝis nun aperis en „LNE". La abonprezo por Nederlando por „Sennacieca Revuo" estos f 3.30.
La aktivaj „A"-membroj, do tiuj membroj, kiuj pagis aŭ pagos f 5.— jare, ricevos do de nun „Sennaciulo'n" (monate) plus „Sennacieca Revuo'n" (ankaŭ monate). La gazetoj aperos alterne.
La aktivaj „B"-membroj, do tiuj, kiuj pagas f 2.50 jare, ricevos de nun la monatan gazeton „Sennaciulo'n".
Sekve: tiuj „B"-membroj povas aboni „SR" pagante nur f 2.50 pli!
Mi plie devas atentigi vin pri tio, ke aparta abono je „Sennaciulo" ne plu eblas. Tiuj, kiuj volas ricevi „Sennaciulo'n" devas membriĝi.
Al ĉiuj Federacianoj mi sciigas, ke mi volonte prizorgos transsendon de aliĝiloj por la XIIIa SAT-kongreso en Stokholmo (5-10 Aŭgusto 1933). Bonvolu sendi la aliĝilon kun la kongreskotizo (f 1.50) ĉar aliĝiloj sen mono ne validas. Aliĝilojn ĉiuj aktivaj SAT-anoj ricevis kune kun No. 401 de „Sennaciulo". J. W. MINKE,
Veeteeltstraat 144, Amsterdam-Oost.

KASO SAT-PERANTO.
Ni kontrolis la kaslibron de kdo J. W. Minke dum la periodo de 1 Julio ĝis 31 Decembro 1932 kaj trovis ĉion en bonordo. Ni povis konstati, ke uj sumoj de li ricevitaj, regule estas pagitaj al la administracio de SAT.
Dankon al la peranto pro la akurata laboro.
J. Preker, Sat-ano 14946.
J. v. 't Hof, Sat-ano 15976.

Informo pri kongrespropono.

Sennaciulo — LE.

Kelkaj membroj skribis al la Fed. sekr. kaj al la redaktoro pri la Fed. propono, alterne havigi al la Fed. membroj nian gazeton kaj Sennaciulon, anstataŭ nur LE kiel ĝis nun.

Tiuj anoj opinias LE tiom valora, ke oni ne deziras ĝin eĉ parte malhavi. Se oni pensas, ke la redaktoro plej bedaŭrus la proponon, tiam vi eraras. Li volonte redaktus eĉ pli ampleksan aŭ plurfoje aperantan gazeton ol la nuna, sed li neniam bedaŭrus la tutan malaperon favore al tutesperanta — sed internacia — gazeto.

Nun tio ankoraŭ ne povas ĉar la espeantistaro ne estas jam tiel grandnombra, ke holandlingva propagandcela gazeto estas superflua.

Ke LE por kursanoj estas taŭga gazeto ni tuj konsentas, sed praktike la kursanoj ne legas ĝin, ĉar malgraŭ ĉiuj niaj alvokaj la sekcioj ne abonigis siajn kursanojn al LE, nek varbis simpatiantajn membrojn.

Se ekz. nia Fed. nombrus 6000 membrojn kaj abonantojn tiam estus eble eldoni LE kiel nun *kaj krome* liveri Sennaciulon.

Ni opinias, ke novaliĝintoj deziras, almenaŭ devas, legi internacian esperantan gazeton. Kiam ili tuj devas aboni tro ampleksan gazeton kiun oni ankoraŭ ne povas profite legi, tiam ili domaĝas la monon.

Kiam ni donas 1 foje monate LE kaj 1 foje monate Sennaciulon, tiam novaj esperantistoj ne ricevos tro multe en la komenco kaj tamen sentos sin internacie ligitaj. Nun ni spertis, ke multaj nur legas LE sen plu. Por tio ili ne lernis Esperanton. Se ili progresiĝas, tiam venas la tempo krome aboni la Sennaciecan Revuon.

Por ebligi tion same servas nia propono ĉar per ĝi ja la membriĝo al SAT postulas pli malaltan kotizon.

Se la Fed. liveros la monatan 8 paĝan gazeton al niaj membroj, tiam ili nur bezonas pagi jaran kotizon de f 1.50 por esti *aktiva* membro. Tiuj kiuj deziras ankaŭ ricevi la 16 paĝan Sennaciecan Revuon devas krompagi nur f 2.50, do entute f 4.— jare.

Tio nur povas ĉar la Fed. pagas Sennaciulon. Kompreneble la federacianoj pro la senpaga abono al Sennaciulo *ne* estas membroj de SAT kaj same kompreneble estas, ke per tio la aliĝo al SAT *ne* estas deviga, kvankam la Fed. estraro esperas, ke per favora decido multaj federacianoj aliĝos al SAT.

Ni aldonu, ke la Fed. konsilantaro unuanime aprobis la proponon. Estas vere ke LE poste nur pli malmulte da materialo povas enhavi. Tiam le sekcioj zorgu ke, favore al propagandaj kaj aliaj necesaj artikoloj, la sekciorubriko estu uzata nur por necesa konciza informado. Nur kio estas ĝenerale interesa povas esti pli detala. Nun ĝi fakte estas kelkfoje misuzata. Ankaŭ ĝi restu holandlingva por ke ĝi ne estu ekzercorubriko.

Por la propagando ni eluzu pli kaj pli la gazetaron, organizu ekspoziciojn, disdonu propagandfoliojn dum estos necese, ke la Fed. povos eldoni regule broŝuretojn. Tion ni nur povas fari, se regule la kotizoj kaj aliaj ŝuldoj al la Fed. kaj Libro-Servo estos pagataj.

Restas „Ons Taalblad".

Certe ni jam fieris pri ĝi kaj la prizorgantoj de O T ankaŭ bedaŭros la perdon de spaco. Sed ni jam montris per „La Konsilanto" ke nia Fed. kapablas eldoni bonajn verkaĵojn malmultekoste. Tion ni ankaŭ faros estonte. Tiel ni povas kontentigi la studemulojn, dum la paĝoj O T restas en la monata LE.

Ni aldonu, ke en Sennaciulo troviĝas ankaŭ bonaj lingvaj paĝoj „La Lernanto", esperantligve kaj finfine, kio estas nia esperantista fiero, ni estos la unuunura nacia organizo kiu havigis al ĉiuj siaj membroj unulingvan gazeton de tutmonda organizo kiu informas vin el la tuta mondo kaj kiun ili ĉiuj povas legi. Kaj tion vi ĉie en ĉiuj viaj organizoj akcentu.

Sportbonders - Esperantisten.

Eén van de vele goede hoedanigheden v. d. Arbeiderssportbond in Nederland is, dat zij van tijd tot tijd internationale bijeenkomsten organiseert.

Laten wij dus overal waar wij ons vertonen, een flinke grote esperantoster dragen, die dan een demonstratie op zich zelf is.

Op Zaterdag 25 Maart wordt door de Amsterdamse zwemgroep per autobus een reis naar Barmen-Wüppert. gemaakt, waarvoor zich reeds een flink aantal opgaf. De esperantisten onder hen voldoen natuurlik aan mijn verzoek en esperantisten-goede-reiswensers zullen welkom zijn als zij bovenstaand resept opvolgen. Uur en plaats van vertrek willen de sportbonders onder ons te zijner tijd wel in de groepen bekend maken. Uit Wüppert. is mij reeds bericht, dat de esperantisten daar present zullen zijn.

F. B. C. ten Hagen.

ESPERANTO IN DEN HAAG.

Geachte redaksie,

Door bevriende hand werd mij toegezonden het nummer van 18 Februarie van „Laborista Esperantisto", waarin een artiekeltje staat over „Esperanto bij het U.L.O. in den Haag." Uit dit artiekeltje zou men kunnen opmaken, dat ik een tegenstander ben van het Esperanto op de scholen. Hier volgt echter, wat ik presies zei in de zitting van de gemeenteraad van 18 Januarie j.l. (Handelingen blz. 467): „Nu een enkel woord naar aanleiding van hetgeen mej. Loeff heeft gezegd over het onderwijs in het Esperanto. Het is natuurlik aantrekkelik, een taal die de verbroedering der volken kan bevorderen, te doen onderwijzen, maar ik geloof, dat het programma, dat de Lagere School heeft te verwerken, reeds zodanig overladen is, terwijl mej. Loeff zelf meent, en terecht, dat het onderwijs in het Nederlands nog wel enige versterking nodig heeft, dat ik zou willen ontraden, dat op de Lagere School te leren. De heer Varenkamp heeft te recht gezegd, dat het beter tot later kan worden uitgesteld, vooral waar het leren van Esperanto voor iemand, die een vreemde taal kent, gemakkeliker gaat."

U ziet hieruit, dat ik slechts bezwaar heb tegen het onderwijs in het Esperanto op de **lagere school.** Tegen dit onderwijs op scholen van **uitgebreid** lager onderwijs heb ik geen enkel bezwaar, want op die scholen worden ook vreemde talen onderwezen.

Met dank voor plaatsing,
Z. Stokvis.

Den Haag 22-2-1933.

(Het doet ons genoegen dat kam. Stokvis geen tegenstander is van Esp. Hopen we, dat hij er nog eens toekomt een warm voorstander te worden van esperanto op de **lagere** school. Wij vinden, dat zeker op de lagere school het Esperanto moet worden onderwezen, hetgeen reeds met sukses hier en ook in 't buitenland plaats vindt. Juist omdat in het algemeen het arbeiderskind later geen vreemde talen leert. We zijn 't eens met vele onderwijzers die menen, dat er wel minder noodzakelike vakken worden onderwezen. Overigens keert men de zaak om, wanneer men meent, dat vreemde talenkennis een steun is bij het leren van Esperanto. Het is zó, de kennis van Esperanto vergemakkelikt het eventueel leren van andere talen (èn eigen taal) en bevordert altans het leren kennen en begrijpen van vreemde woorden. Red. L. E.).

Esperanto-voorstellen bij SDAP en IVAO.

Bij de voorstellen van het kongres der SDAP bevindt zich een viertal terzake Esperanto. Dat het er niet meer zijn, ligt natuurlik aan het feit, dat dit kongres voornamelik een verkiezingskongres is. Niettemin is het goed aan deze voorstellen in de afdelingsvergaderingen de nodige aandacht te wijden. Hier volgen ze:

Afd. Den Haag V.

Het kongres der SDAP, overwegende de toenemende betekenis van Esperanto als voertaal voor het internationale proletariaat, besluit mede te werken tot de volgende maatregelen:

a. Esperanto verplicht te stellen voor alle lagere, middelbare en hogere scholen, tevens voor de kaderscholen der arbeidersbeweging;
b. ruimte voor deze taal beschikbaar te stellen in partijorganen en bladen der Arbeiderspers;
c. in overleg met de Federatie van Arbeiders-esperantisten middelen te beramen tot intensieve propaganda voor Esperanto onder de arbeiders.

Afd. Roosendaal.

Het kongres spreekt de wens uit, dat in de bladen der Arbeiderspers minstens eenmaal per week, b.v. in „Het Weekend" een kolom wordt gewijd aan Esperanto in de geest als reeds in de „Proletarische Vrouw" geschiedt.

Afd. Emmen, Gorinchem.

Het kongres besluit een rubriek in de bladen der Arbeiderspers op te nemen. waarin voorlichting wordt gegeven in zake het Esperanto en de Esperanto-beweging.

Voor het kongres van het IVAO staat op de agenda een voorstel van zijn afdeling Rotterdam om in „De Toorts" een Esperanto-rubriek op te nemen.

Mededelingen van het Federatiebestuur.

Sekretaris: Mercatorstr. 133, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

Strooibiljet.
Inplaats van bestellingen op 150.000, hebben we er nog maar 10.000 besteld gekregen!
Terwijl, als elke afdeling er maar 2500 (voor f 2.50!) besteld had, we al ver boven het kwantum heen waren. Mochten we nog slagen, dan diene toch tot waarschuwing, dat de bestellingen toch niet altijd op 't laatste ogenblik komen.

Een 1 Meikrant
moet er komen!
Alle afdelingen zijn wederom tijdig ingelicht, ge hebt tijd tot het bespreken der mogelikheden om een zo groot mogelik aantal eksemplaren te verkopen, ge hebt tijd om er op te rekenen, dus nemen we aan, dat alle afdelingen hun portie afnemen.
Honderdduizend moeten we verkopen en dat **kan! Ons één sents-nummer** moet er in. Daarvoor krijgt men 16 paginaas.
Als we slagen in de opzet, dan wordt het een kolportage-nummer van biezonder propagandistiese aard, dat ook later nog te gebruiken is. We krijgen medewerking uit de gehele wereld.
De prijs van 1 sent is minder dan de kostprijs, ekspeditiekosten meegerekend, alleen voor 100.000 eksemplaren mogelik. Door dit nummer voor 1 sent te verkopen op alle vergaderingen, in betogingen enz. ontvangen de afdelingen hun geld terug. (Het vlugschriftje verschijnt dan niet).
Bestellingen vóór 15 April; en liefst vroeger.
Men hoeft niet vooruit te betalen, maar wat besteld wordt moet dan ook na 1 Mei direkt betaald worden. Spant alle krachten in. Deze propaganda *moet* slagen! Laat honderdduizend nog te weinig zijn.

Interkontaktilo.
No. 6 is verzonden aan afdelingen en distriktsbesturen en de leden van de Federacio-konsilantaro.

In Maart
verschijnt de „Gvidilo tra la Esperanto movado" door G. P. de Bruin. Het zal vermoedelik slechts f 0.40 kosten. Afdelingen krijgen korting. Dit werkje wordt door SAT, in samenwerking met ons uitgegeven. Wij nemen er 2000 van. Zorgt dan dat „La konsilanto" weg is om van „Het Arbeiders Esperantisme niet te spreken.

Ons kongres.
Zie hieromtrent nog eens de mededelingen in het vorige nummer.

Amendementen
op de kongresvoorstellen verwachten we vóór 15 Maart.

Namen van kandidaten
voor het Federatiebestuur vóór 16 Maart. Zie vorig nummer.

Geschillenkommissie L. E.
Ook hiervoor worden namen van kandidaten ingewacht. De nu nog zitting hebbenden zijn kdino E. Klatil en de kdoj Muller en W. Wessels.

INTERFRATIĜ-VESPERO KONGRESO F.L.E. OP 16 APRIL OM 20 UUR.

De 1ste kongresdag 16 April 's avonds om 20 uur „interfratiĝvespero" voor de afgevaardigden en belangstellenden in het kongresgebouw „De Brakke Grond" Nes No. 53, Amsterdam-Centrum.
Het belooft een mooie avond te worden. Vertoond wordt de film, „Niemandsland"; muzikale medewerking verleent het lekenorkest „Het Signaal". De entreeprijs is 10 sent bel. en progr. inbegr. De programma's gelden als entreebewijzen en worden slechts bij vooruitbetaling toegezonden. Stuurt een postwissel of stort op Gem. Giro V-1304 ten name van kdo Verheugd, Graanstraat 26, A'dam-Oost. De aanvrage om toezending aan kdo M. Auerhaan, Graaf Florisstraat 13 III, A'dam-O.

M. A., sekr.

OVER EEN NOOT.

Van verschillende distrikts- en afdelingsbestuurders ontvingen we brieven en stukjes ter plaatsing waarin ons wordt verzekerd, dat de door ons gewraakte woorden in de distriktsvergadering niet gebruikt zijn en een dusdanig besluit niet genomen is. Het geheel is terug te brengen tot een foute berichtgeving. Hiervan en voor de woorden van waardering voor het werk onzer administratie en Libro-Servo nemen we gaarne nota.

DISTRIKTS MEDEDELINGEN.

DISTRIKT DEN HAAG.
Sekr.: Joh. Camphuysstraat 192.
Nu de federatie haar eigen eksamens zal houden en ons de toezegging gedaan is, dat bij voldoende deelname ook eksamens in Den Haag zullen plaats vinden, na afloop der kursussen (Mei-Junie) wekt het distriktsbestuur vooral de „oude garde" in onze stad op daaraan deel te nemen.
De mogelikheid bestaat daartoe, door zich aan te melden voor de **spoedkursus,** te houden **'s Maandagsavonds** (8.15) in 't Haags Vakkomitee, Stille Veerkade 16. Voor deze kursus wordt geen aanschaffing van boeken vereist en geen kosten (behalve die voor zaalhuur). Wij vragen slechts jelui goede wil onze eksamens waardig!

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.
Sekr. Assumburgstraat 18, Beverwijk.
Kontributie voor het distrikt.
In „L. E." deelden we mede, dat het distriktsbestuur besloten had de kontributie op 10 sent te stellen. Naar aanleiding van de voorstellen in de oprichtingsvergadering meende het bestuur hiertoe te kunnen overgaan. Om elk misverstand te vermijden leze men bedoelde mededeling dus als volgt: het bestuur stelt voor 10 sent per lid en per maand met ingang van 1 Maart.
Voorstellen kunnen ingediend worden tot uiterlik einde Maart. Kunnen wij, indien enkele afdelingen geen bericht zenden hieruit konkluderen, dat deze het bestuursvoorstel goedkeuren?

DISTRIKT ROTTERDAM.
Sekretariaat: Korfmakerstraat 90.
La membrostato estis la 31an de Decembro 1931 jene: Sekcioj: 4; membroj 105.
Post la fino de la kursoj, le membronombro estis 180 kaj nun ni nombras 186 membrojn.
Ni do entute kreskis kun 81 m., kaj 1 sekcio, sed tio ne multe influas la membrostaton.
Envenis 275 da korespondaĵoj.
Estis forsenditaj 298 korespondaĵoj, leteroj ktp. La distrikto aranĝis 9 ekskursojn diversloken inter ĉiu ankaŭ la vojaĝon al la Apeldorna Kongreso.
Por la propagando la distrikto mendis en Amsterdam 200 murbiletojn kaj presigis 40000 flugfolietojn. El ĉi lastaj 7000 estis enmetitaj en la gazeto de Overschie, Schiebroek kaj parto de Hillegersberg.
Oni ankaŭ propagandis per ĉareto veturante tra la stratoj de la Norda-Orienta kaj Suda parto de la urbo.
Estis forsenditaj cirkuleroj al la Fakunuiĝoj Instituto kaj Junular-Unuiĝo. De 2 fakunuiĝoj ni ricevis respondon kaj inviton por paroli pri Esperanto de Ŝofor-uniĝo kaj de la Metalista Unuiĝo.
La petskribo al „Voorwaarts" ankoraŭ ne plene sukcesis. Oni ne konsentis kaj ne malkonsentis. Ĉiu subskribinto ricevis presaĵon.
De kdo el sekcio II ni ricevis leteron en kiu li nin atentigis ke „Het Dagblad van Rotterdam" disponigos ĉiun sabatvesperon 3/4 kolonon por tradukaĵoj kaj artikoloj por kaj pri Esperanto.
La broŝuro „Esperanto op de Scholen" estas sendita al la parlementanoj Brautigam kaj Suze Groeneweg sed sen rezulto.
Pri la kursoj kaj kursanoj en kaj ekster la urbo ni povas estis kontantaj. La 4 sekcioj aranĝis en Rotterdam la kursojn, kaj la distrikto faris tion ekster la urbo, kaj disponigis kursgvidantojn en Overschie, Poortugaal, Schiedam kaj Alblasserdam.
En la komenco de Oktobro en Rotterdam kaj cirkaŭaĵoj komenciĝis 20 kursoj kun 567 partoprenantoj
La lekcio pri Sovetio de kdo Bas Wels ankaŭ sukcesis. Je instigo de kdo Eerdmans en Hillegersberg kaj kun helpo de li ni aranĝis ekspozicion en Hillegersberg. Ĝi estis bonvizitita.
Estis forsendita petskribo al la Komunumestraro de Rotterdam, demandante ke oni nomu straton en la urbparto Blijdorp „Zamenhofstrato". La respondo estis, ke oni atentos la aferon, sed momente la stratoj tie jam estas konataj, kaj inter ili ne troviĝas Zamenhofstrato.
En la monato Decembro post provizora laboro de la distrikto, estis elektita la Provinca distrikt-estraro. La prezidanto, sekretario kaj kasisto konferencis kun la ĉefredaktoro kaj redaktoro de la Socialista Gazeto „Voorwaarts". La rezulto jam estas menciita.
En Decembro estis fondita el membroj de sekcio II, sekcio V. Post esploro la sekcio estas akceptita de la Distrikto kaj la Federacio Estraro.

La sekretario.

(Mallongigis Red. L. E.).

Dit blad wordt gedrukt bij de N.V.Vereen.Drukk.
Dico
Lutmastr. 167, Amsterdam-Z., Tel. 28876
Het Adres voor Uw Esperanto-Drukwerk!

KORESPONDO:
Al kdo H. F. en den I.: Koran gratulon pri via sukceso por B.! Mi ĝojas, ke la iam sendita al vi „Demandaro" kontribuis al via sukceso! Dankon pro la informo! G. J. D.
Aan velen. Verscheidene stukjes moesten we laten overstaan, vele bekorten, en ontvingen we er ook te laat. Red. L. E.

UIT DE AFDELINGEN.

Zie ook „Agenda". Berichten, die ook voor niet-esperantisten van belang kunnen zijn, schrijve men in 't hollands.

AFD. AMSTERDAM I. A. L. S. E.
Sekr.: Smaragdstraat 6[1], Zuid.
Het bestuur bericht de leden van onze afdeling, dat onze huishoudelike vergadering zal plaats vinden op Woensdag 8 Maart, 's avonds half negen in gebouw „Atlantic", Westeinde. Wij verwachten allen aanwezig te zien. J. Englander, sekr.

AFD. A'DAM IV.
Sekr. 3e Oosterparkstraat 17.
Mardvespero la 7an de Marto je la oka anstataŭ konversacivespero Interna kunveno por pritrakti la proponojn por la venonta kongreso. La estraro.

AFD. A'DAM X. „La Espero".
Knollendamstraat 15.
Niettegenstaande de kwellende krisis en de daaruit voortvloeiende werkloosheid is ons ledental verdubbeld en kwam van 21 op 42 leden.
De aangename sfeer en de kameraadschappelik verstandhouding onder de leden zijn daaraan niet vreemd. De konversaties werden goed bezocht. De tentoonstelling is ook dit jaar schitterend geslaagd en trok veel belangstellenden. Het sijfer der deelnemers bleef echter ver onder dat van het vorige jaar. Daarom moet de propaganda in de Spaarndammerbuurt en Staatsliedenkwartier dit jaar dan ook intensiever worden gevoerd dan voorheen. De maatregelen daartoe worden reeds door het bestuur overwogen en zullen worden bekend gemaakt in ons maandeliks afdelingsorgaan.
Ons doel, wederom verdubbeling van ons ledental in dit jaar, kan en moet worden verwezenlikt. De vervolgkursus voor onze afdelingsleden wordt goed bezocht en stemt tot tevredenheid. Ook de kursus voor beginners wordt goed bezocht. 101 stukken in het afgelopen jaar werden verzonden en 53 ontvangen.
In enkele dagbladen werd een annonce geplaatst, alsmede een artiekel over Esperanto door kdo De Lange in het buurtblad „Onze Victorie" en het orgaan van de Speeltuinvereniging „Het Spaarndammerkwartier".
Het bleek, dat onze kaspositie volkomen gezond is. De deelname tot lezen uit de biblioteek bleek wel veel te wensen over te laten. Alhoewel er goede boekwerken aanwezig zijn, werden de eenvoudige boekjes het meest gelezen. De biblioteek, die in het afgelopen jaar met enige werkjes werd uitgebreid, zal, zo mogelik, ook dit jaar nog meer worden aangevuld.
Kursisten, uit bovenstaand verslag (dat we moesten bekorten. Red. L. E.) zult ge wel begrepen hebben, dat onze afdeling alles in het werk stelt om Esperanto onder de arbeiders(sters) te verbreiden.
Wat zult ge na afloop der kursus doen? De studie vaarwel zeggen of op eigen houtje gaan ronddwarrelen om na enkele maanden te ervaren, dat alle studie vergeefs is geweest, omdat het geleerde niet werd onderhouden en aangevuld? Neen nietwaar?
Wilt ge mede werken om de idealen van de Esperantisten te verwezenliken, welnu, sluit u dan bij onze afdeling aan, waar ge uw kennis kunt aanvullen en onderhouden.

EKSKURSIE VOOR AMSTERDAMMERS

op Zondag 19 Maart. Vertrek per Gooise Trem om 8 uur 45 van Diemerbrug, enkele reis f 0.45 (van W.P. 8 uur 30 — f 0.55) naar Laren. Fietsers moeten om 9 uur 40 in Laren aan het station zijn. Terug in Amsterdam ongeveer 6 uur.
Er zijn Amsterdamse afdelingen waarvan wij nooit deelnemers zien. Het is toch wel voldoende bekend, dat deelname aan onze ekskursies voor alle Federatie-leden enz. gewenst is? Afd. A'dam II.

AFD. A'DAM XIII. „Liberiga Stelo".
Sekr. Hygiëaplein 14[2].
In onze jaarvergadering van de 25ste Jan. werden de jaarverslagen van sekr. en penn.-meester goedgekeurd. Onze groep telde eind Des. 41 leden (v. j. 32 leden). Onze 2 kursussen worden door 28 kursisten bezocht, bij wie het leerboek „Nia Lernolibro" zeer in de smaak blijkt te vallen.
Onze kursisten zal tot eind April gratis „L. E" worden gezonden, waarvan wij een groter aantal toetredingen aan het eind van de kursus verwachten.
Het leesgeld voor onze biblioteek werd afgeschaft en rekenen wij nu stellig op een groter gebruik onzer boeken, die alle lezenswaard zijn.
Inzake NUK besloot de ledenvergadering eenstemmig aan het Fed.-bestuur te schrijven, dat zij ten volle met de getroffen maatregelen instemt.
Kdo Boxem trad wegens tijdgebrek als penn.-meester af. Op deze plaats zij hem nogmaals dank gebracht voor het vele werk door hem als zodanig in de afgelopen 2 jaar verricht. Kdino Rademaker, Sportstr. 18 a, zal voortaan als kasistino optreden. De overige bestuursleden werden herkozen. Als vijfde bestuurslid werd kdo Plaggemars gekozen.
In de Kontrôle-kommissie 1933 werden gekozen de gekdoj Boxem, Handpoote en Mulder. L. P.

AFD. DORDRECHT. („Frateco")
Sekr. Hoekenessestr. 46.
Nia sekcio aranĝos, la kvaran de Marto 1933 a, festkunvenon, vespere je la oka, en la konstruaĵo, Voorstraat 396 okaze de la finiĝo de la komencantaj kursoj. Ni petas al niaj membroj tiun ĉi vesperon liberigi sin. Ankaŭ ni rememorigas ilin por pagi regularojn kaj ke la kotizo nun estas 15 cendoj semajne (por senlaboruloj 5 cendoj).

AFD. ENSCHEDE. Sekr. Penninkstraat 14.
Op de ledenvergadering van 22 Februarie waren alle leden aanwezig!
De kontrôle-kommissie bracht rapport uit van de toestand der kas welke in goede orde werd bevonden.
De voorzitter bracht een woord van dank aan de kommissie voor haar werk.
Besloten werd om de volgende vergadering op 8 Maart te houden 's avonds 8 uur bij kdo A. Kootstra, Poolmansweg 138. Presies om 8 uur. Weest present!

AFD. WIERINGEN.
Sekr. Beltstraat 34, Hypolitushoef.
Nia sekcio kunvenis 3 Febr. en la domo de la sekretario, kdo H. Schouwvlieger. En tiu kunveno la tuta estraro ŝanĝiĝis. Nia kasisto, kdo Rotgans eksiĝis ĉar li ne havas tempon. Ni dankis lin pro la farita laboro. Ankaŭ la prezidanto, kdo L. Bos eksiĝis pro la sama kaŭzo. La kunveno do elektis novan estraron. Kiel prezidanton ĝi elektis kdon H. Schouwvlieger. La kunveno decidis kunigi la funkciojn de sekr. kaj kasisto.
Por tiu funkcio estas elektita kdo A. H. Hoekstra. La adresoj de la nova estraro nun estas: prez.: H. Schouwvlieger, Beltstr. 48, H.-hoef. sekr.-kasisto: A. H. Hoekstra, Beltstraat 54, Hypolitushoef.
A. H. Hoekstra, sekr.kasisto.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esperanto". Sekr. Wateringkade 14.
Kunveno 16 Januaro. Ĉeestis 10 gekdoj. Post la malfermo ni kantis. Al nia malsana kdo Heinhuis ni sendis salutkarton. Iu kdo estis ricevinta leteron el Francio kiu temis pri Sovetio. Kelkaj kdoj ope tradukos ĝin. La ceteran parton de la vespero ni agrable pasigis per traduko. Kunvenon de 23-1 nur vizitis 5 gekdoj. Kunveno de la 30a de Januaro. Antaŭ la malfermo ni agrable babiladis pri „bovinetoj kaj bovidetoj," sed la vizito restis plendinda.
Kdo Woud raportis pri la distriktkunveno. Aŭdinte, ke ni po 10 cendoj po membro ĉiumate devas pagi, kdo Zwart elokvente protestis. Ni decidis pritrakti la aferon en sekvonta kunveno. Poste kdo Agosti akiris la parolon. Detale kaj facilkompreneble li skizis la historion de la faŝismo itala, ĝian naskiĝon. Divideco de la lab. movado, kiu pli atentis teoriajn kaj principajn demandojn, ĉu unuecfronti, ebligis al la tiel sendanĝera ŝajnanta movado' de la fripono Mussolini, akiri la potencon. Kontente ni disiris. Ĉeestis 10 gekdoj.

AFD. ZAANDAM. „Zaandamo Antaŭen".
Estrarejo: Zuiddijk 362.

La venonta kongreso.
Ĉar ni jam povas konstati ke multaj el niaj membroj vizitos la kongreson, kaj ne estos tiel multe da lokoj ni nun petas urĝe ke oni jam antaŭmendas la vizitkartojn ĉe ni. Prezo 10 cendoj.
Amendamentoj pri la kongres-proponoj ensendu antaŭ la sepa de Marto.

Sekciaj informoj.
Ni aŭdas ke ekzistas planoj inter niaj membroj por organizi specialan junulargrupon Esperantan. Kamaradoj pripensu tiun temon serioze por ke ni pridiskutu ĝin dum niaj konversaciaj vesperoj.
La flagkomisiono intencas transdoni nian grupflagon proksimume la duon de Aprilo. Ni tiutempe organizos grandan publikan propagandvesperon dum kiu eble parolados nia kdo Krijt plue estos muziko kaj verŝajne kdo Jef Last aŭ iu fama artisto deklamos.
La estraro.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen". Ieder bezoeke de vergaderingen

Amsterdam. 19 Maart ekskursie zie pag. 40.
A'dam I. 8 Maart h.h.-verg. 8.30 uur in Atlantic, Westeinde.
A'dam IV. 7 Maart h.h. verg. kongresvoorst.
Amsterdam IV. Elke Dinsdagavond van 19.30-21.00 uur en elke Woensdagochtend van 10.30-12.00 konversatie Falckstraat 10.
A'dam V. 7 Maart h.h. verg. kongresvoorst. 14 Maart W. Prent: La fera kalkanumo.
Amsterdam VIII. Iedere Dinsdag 8 uur, klubavond in 't Jeugdhuis, Polderweg.
Amsterdam IX. Klubavond elke Vrijdag van 8-10 uur, Zandhoek 14.
A'dam XIII. 8 Maart 19.45-22 u. A-kurso: 22 uur: Ludado, kdo Klatil. 15 Maart 19.45-22 uur A-kurso: 22 uur, Vieno, kdino Klatil.
Brussel. 4 Maart afd.-verg. 9 Maart SAT-rondo: Par. kdo Defat „Ni naĝu" beide in Tramwaymen, zaal 17.
Bussum. Elke Donderdag bijeenkomst in „Voorwaarts", Brinklaan 44.
Dordrecht. 4 Maart feestavond, Voorstr. 396.
Enschede. 8 Maart verg. Poolmansweg 138.
Gouda. Kursus en konversatie. Zondagsocht. van 10-12 en Woensdagsavonds van 20-22 uur in „Ons Huis", Turfmarkt.
Groningen. Elke Donderdagav. 8 uur bijeenkomst Melksalon Schortinghaus, Vischmarkt.
Den Haag II. Dinsdagavond 8.45 uur konversatie in 't Volksgebouw.
Rotterdam (SAT) 12 Maart 10.30u. verg. in De kleine Doele, Coolschestr. 94.
Rotterdam I. Elke Woensdagav. klubav. in gebouw SDAP, v. Rijnstraat 16.
Rotterdam II. Elke Dinsdagav. klubavond in Jagershuis, Weimansweg 70 (Z.).
Schiedam. 9 Maart klubavond, 8 en 15 Maart kursus.
Stadskanaal. 8 Maart klubav. bij kdo Israëls.
Scheveningen. Maandags klubav. 8 u. v. Egmondstr. 130.

Viroj — Farigu Vestaĵojn — Virinoj.
Per tutveninta Parizana-tajloro
NISSON'S
121, Kloveniersburgwal, Amsterdam (C.).
Specialaj prezoj por ge-esperantistoj.